

EESTI LINNADE JA VALDADE LIIDU JUHATUSE KOOSOLEKU PROTOKOLL nr 3

Tallinnas 08.04.2025, Teamsis
Algus kell 11.00, lõpp kell 12.15

Koosoleku juhataja: Mihkel Juhkami
Protokollija: Inga Köster

Juhatuse liikmetest osalesid: Urmas Klaas (Tartu Linnavalitsus), Andres Laisk (Saue Vallavalitsus), Kaarel Oja (Tallinna Linnavalitsus), Taavi Aas (Jõgeva Vallavalitsus), Georg Pelisaar (Põlva Vallavolikogu), Lauri Luur (Tori Vallavalitsus), Mihkel Juhkami (Rakvere Linnavolikogu), Ingvar Saare (Lääneranna Vallavalitsus), Imre Jugomäe (Mulgi Vallavolikogu).

Puudusid: Irina Talviste (Pärnu Linnavalitsus), Priit Lomp (Kastre Vallavolikogu), Maris Toomel (Jõhvi Vallavalitsus), Kurmet Mürsepp (Antsla Vallavalitsus).

Päevakorras:

Eesti Linnade ja Valdade Liidu juhatuse ettepanekud RES 2026–2029 ja riigieelarve 2026. a läbirääkimisteks (II lugemine)

Andres Laisk, ELVL juhatuse liige ning rahanduse- ja maksupoliitika riigieelarve läbirääkimiste töörühma esimees

Andres Laisk tegi kokkuvõtte läbirääkimiste rahanduse- ja maksupoliitika töörühmas toimunud arutelu tulemustest ning heakskiidu saanud ettepanekutest.

Töörühm koondas erinevatest töörühmadest esitatud ettepanekud, et jõuda läbirääkimisteks ühiste seisukohtadeni. Eesmärgiks oli, et igast valdkondliku töörühma ettepanekutest oleks lõppdokumendis midagi kajastatud. Arutelu tulemusena pakub rahanduse- ja maksupoliitika töörühma välja kõige prioriteetsemad ettepanekud, mis struktureeriti järgmiselt:

1) Seadusandlikud muudatused

- Laenukoormuse piirmäärade baastaseme üleminekuperioodi pikendamine ning põhitegevuse tulemiga seotud kõrgemate tasemete lubamine püsivalt.
- Personaalse riigi eesmärkidest lähtuvalt kaasata omavalitsused õigusraamistiku korrastamise, et luua ühiselt mõistetavad alused andmetöötluseks ning infosüsteemide ühildamiseks riigiinfosüsteemidega.
- Maamaksuseaduse muutmine, mis võimaldab maksustada põllu- ja metsamaad erineva määraga.

2) Rahastamiskorralduse muudatused

- Toetusfondi vahendite (v.a õpetajate töötasu) üleviimine tulumaksubaasi.
- Koolilõuna toetuse suurendamine juhul kui toetusfondi vahendeid ei viida üle tulumaksubaasi.
- Muuta õpetajate töötasu rahastamise põhimõtteid, tõstes metoodikas erituge saavate laste arvestusaluse koefitsienti 5-le.
- Teedehoolduse toetuse suurendamine juhul kui toetusfondi vahendeid ei viida üle tulumaksubaasi.

- Kriisikindluse tagamisel uute ülesannete täitmiseks tagada omavalitsustele tulumaksubaasi täiendav tulumaksu %-i tõus või luua omavalitsustele võimalus koguda täiendavat kohalikku maksu.

3) Muud finantseerimisküsimused

- Investeeringute meetmed tagamaks omavalitsuste investeerimisvõime, mh aitaks kaasa kliimaeesmärkide täitmisele ja võimaldaks rekonstrueerida eelkõige suuremamahulisi objekte (alates 10 miljonit eurot) jõukohase kaasfinantseerimise komponendiga.
- Investeeringute meetmed aitamaks kaasa sadeveejuhtimise probleemide lahendamisele. Vastav valdkond on olnud pikka aega tähelepanu alt väljas ning muutuvad kliimaatilised tingimused tekitavad aina enam väljakutseid, millega ainult omavalitsuse tasandil ei ole jõukohane tegeleda.
- Investeeringu meede piirkondliku tähtsusega või omavalitsuste omavahelises koostöös rekonstrueeritavate või uute spordi/kultuuriobjektide ehitamiseks ning arendamiseks.

4) Olulise mõjuga poliitikameetmete algatamine

1. Erihoolekande teenuste süsteemse rahastamismudeli, sh teenuskohtade loomine.

1.1 Kehtestada erihoolekande teenustele süsteemne rahastamismudel, mida korrigeeritakse igal aastal, lähtudes hindade ja keskmise nominaalse palga muutustest. Erihoolekande teenuste rahastamine on jätkuvalt probleemne, eriti ööpäevaringsete erihooldusteenuste järjekordade tõttu.

1.2 Tegemist on riiklikult rahastatava teenusega, kuid omavalitsused peavad sageli teenuste eest ise tasuma, et inimesed ei jääks abita, siis tuleks esmajärjekorras omavalitsustele kulu riigi poolt kompenseerida ning pikas perspektiivis alates 2026. aastast tagada piisavas mahus vajalikud vahendid riigieelarves.

2. Luua programm, mis ühendab riigi (sh KOV) süsteemide AI-ajastamise (süsteemide ja teenuste ümberehitamine tehisintellekti abil), inimeste oskuste tõstmise ja eetilise tehnoloogia tagamise, muutes Eesti juhtivaks digiriigiks, kus AI teenindab kodanikke.

5) Üldine tähelepanek

- Korrigeerida toimetulekupiiri arvestamise aluseid ja tõsta toimetulekupiiri selliselt, et sellega oleks võimalik tagada inimväärne toimetulek.

Toimus arutelu ja juhatuse liikmed tutvustasid oma mõtteid erinevate investeeringute meetmete teemadel.

Tehti ettepanek lisada täiendavalt punkt teemal: liikuvus- ja veereformi osas omavalitsuste tegelike vajadustega arvestamine.

OTSUSTATI:

1. Kiita esitatud ettepanekud heaks ja esitada ELVL volikogule kinnitamiseks.
2. Kutsuda kokku erakorraline volikogu koosolek 15. aprillil 2025 Teamsis.

/allkirjastatud digitaalselt/
Mihkel Juhkami
koosoleku juhataja

/allkirjastatud digitaalselt/
Inga Köster
protokollija